

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14928/2024
27.11.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Никола Никић, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., чији је пуномоћник Вучић Поповић, адвокат из ... и ВВ из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене ББ изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3036/23 од 09.02.2024. године, у седници одржаној 27.11.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене ББ изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3036/23 од 09.02.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П 147/23 од 30.05.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев да се утврди да је тужила власник са уделом од 50% на стамбеном објекту број 1 димензија у основи 9x12 метара, спратности Пд+П изграђен на јужном делу кат. парц. .. КО ..., заједно са правом трајног коришћења на делу плаца кп. .. КО ... испод објекта и делу неопходног за редовно коришћење објекта те да су тужене у обавези да ово право признају и њен својински удео предају у државину у року од 15 дана под претњом принудног извршења, као неоснован. Ставом другим изреке, обавезана је тужила да туженој ББ на име трошкова поступка исплати 175.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3036/23 од 09.02.2024. године укинута је пресуда Основног суда у Неготину П 147/23 од 30.05.2023. године делимично усвојен тужбени захтев тужиле и утврђено да је тужила сувласник са уделом од 42,5% (425/1000) на стамбеном објекту број 1 димензија у основи 9x12 метара, спратности Пд+П изграђен на јужном делу парцеле кп. .. КО ..., заједно са правом коришћења са истим уделом на делу плаца кп. .. КО ... испод објекта што су тужене дужне да јој признају и њен својински удео предају у државину у року од 15 дана по пријему пресуде, док је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиле за већи удео од досуђеног до траженог 50% којим је тражила да се утврди њено право коришћења на делу парцеле број .. КО ... неопходног за редовно коришћење објекта. Обавезана је тужена ББ да тужили на име трошкова парничног поступка исплати 219.000,00 динара

са законском затезном каматом на износ од 148.200,00 динара од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужена ББ је благовремено изјавила ревизију, због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) и члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23) и утврдио да ревизија тужене ББ није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда одредби ЗПП пред другостепеним судом након отварања расправе.

Према утврђеном чињенично стању, тужила је бивша супруга сада пок. ГГ бившег из Брак тужиле и пок. ГГ је трајао у периоду од 21.12.1958. до 14.03.1990. године када је разведен пресудом Окружног суда у Београду П 50/90. Тужена ВВ је ћерка тужиле и сада пок. ГГ. Тужена ББ је друга супруга пок. ГГ са којим је закључила брак дана 11.11.1990. године и брак између њих је трајао до ...2018. године када је ГГ умро. У току трајања брака тужиле и пок. ГГ саграђен је стамбени објект на јужном делу парцеле број .. КО Покојни ГГ је за свог живота са тужиљом као супругом закључио и уговор о поклону по којем је тужила добила плац са кућом у Уговор је закључен у току 1986. године али предметна непокретност нема никакве везе са сада спорном непокретношћу. Након развода брака тужила је отишла да живи у Тужена ВВ је отишла на студије у ... још за време трајања брака тужиле са ГГ и остала да живи у Сада у спорној кући не живи нико. Када је направљен објект у објекту су живели тужила, пок. ГГ и његова мајка. Спорна кућа је започета 1972. године а завршена 1975. године. Мајка пок. ГГ је повремено живела и у Аустрији и није финансијски помагала у изградњи куће јер је била у лошим односима са пок. ГГ. Након развода брака ГГ је прешао да живи у ... јер је од ветеринарске станице добио стан. Након смрти, пок. ГГ су наследили тужене. Пок. ГГ је са својом мајком закључио уговор о доживотном издржавању као давалац издржавања где је давалац издржавања и тужена ББ. Уговор је закључен 1994. године. У току поступка обављено је вештачење од стране вештака грађевинске струке на околност вредности спорног објекта и парцеле па је утврђено да је вредност целог објекта са надстрешницом, која је дограђена након развода брака (у току 1994. године) 712.206,00 динара. Тржишна вредност грађевинског земљишта износи 69.300,00 динара а укупна тржишна вредност објекта и грађевинског земљишта је 781.506,00 динара. Допунским налазом вештака је утврђено да је вредност објекта 2.802.350,40 динара док је вредност дограђеног дела – веранде 494.900,00 динара.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд је тужбени захтев тужиле одбио, полазећи од чињенице да је појам заједничке имовине дефинисан одредбом члана 171. Породичног закона да је то имовина која је стечена у току трајања њиховог живота, а да је чланом 178. истог Закона прописано да се деоба заједничке имовине може вршити за време трајања брака и после њиховог престанка те да супружници, уколико се не договоре о деоби сходно члану 175. ПЗ, могу тражити судску деобу. У овом случају у току 1994. године тужила је са пок. ГГ закључила

уговор о деоби по којој је тужиљи припала кућа у селу то је закључио да је на такав начин извршена деоба заједничке имовине између тужиље и пок. ГГ па је тужбени захтев одбио као неоснован.

Другостепени суд је, након отварања расправе из изведених доказа, закључио да је тужбени захтев тужиље делимично основан. При томе, другостепени суд полази од одредбе члана 171. Породичног закона који прописује да супружници који су стекли радом имовину у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Како је вештачењем утврђено да је вредност спорне непокретности 2.802.350,10 динара а да је грађевинска вредност дограђеног дела – надстрешнице 494.900,00 динара, то је закључио да је тужиља учествовала у стицању спорне непокретности са једнаким уделом са пок. ГГ али како је вредност дограђеног дела објекта који је дограђен након развода брака, то је прерачунавањем определио удео тужиље у стицању заједничке имовине у висини од 42,5% и у том делу тужбени захтев усвојио док је у преосталом делу тужбени захтев одбио. При томе је закључио да тужена ББ није доказала да је пок. ГГ имао већи удео у стицању ове вредности у односу на тужиљу.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак другостепеног суда у погледу основаности тужбеног захтева као и у погледу досуђеног дела захтева.

Према члану 171. Породичног закона прописано је да имовина коју су супружници стекли радом у току трајања заједнице живота у браку представља њихову заједничку имовину. Ставом 2. истог члана прописано је да супружници могу брачним уговором другачије уредити своје имовинске односе. Према члану 180. став 2. ПЗ предвиђено је да се претпоставља да су удели супружника у заједничкој имовини једнаки. У овом случају правилно је закључено да иако је тужиља са пок. ГГ закључила уговор о поклону за непокретност – кућу која се налази у селу не може се закључити да је на такав начин у целости регулисан имовинскоправни режим брачних другова. У уговору о поклону који је закључен 1986. године, нигде се не помиње сада спорна непокретност нити пак стоји посебна клаузула да су на такав начин регулисали деобу комплетне заједничке имовине. Правилно је другостепени суд закључио да су тужиља и пок. ГГ подједнако учествовали у стицању заједничке имовине узимајући у обзир начин на који су зарађивали новац и улагали у заједничку имовину. Тужена ББ није доказала да је пок. ГГ учествовао у већој сразмери за стицање заједничке имовине а није ни доказано да је мајка пок. ГГ финансијски учествовала у градњи куће што произлази из уговора о доживотном издржавању који је ГГ закључио са својом мајком ДД, где је јасно наведено да су кућу градили даваоци издржавања а не прималац издржава ДД, те да она уговором не располаже том зградом. Правилно је закључио другостепени суд да тужена ББ није доказала да је приликом градње спорног објекта коришћен материјал од старог објекта који се налазио на овој парцели.

Наводима ревизије не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Стоји чињенице да тужиља није саслушана у својству парничне странке пред другостепеним судом због здравствених разлога. Међутим, Закон о парничном поступку предвиђа могућност саслушања парничних странака а то није и обавеза уколико се спор може решити и оценом других изведених доказа. Стога се неизвођење доказа саслушањем тужиље пред другостепеним судом не може сматрати битном повредом одредби члана 231. ЗПП. Тужиља је на други начин доказала своје тврдње предлагањем и извођењем других доказа који су потврдили њене наводе. Није од значаја навод у члану 4. уговора

о доживотном издржавању који је пок. ГГ са својом супругом ББ закључио са својом мајком, пок. ДД, да је ГГ својим средствима подигао спорни објект јер изведени докази указују да непокретност није подигнута искључивим средствима ГГ и да она представља његову посебну својину, а ово из разлога што је закључењем тог уговора био регулисан однос између даваоца издржавања и примаоца издржавања. Одредбе тог уговора не могу имати дејство у односу на тужиљу као лице које није учествовало у закључењу назначеног уговора о доживотном издржавању а изведеним доказима је несумњиво утврђено да је тужила са пок. ГГ учествовала у стицању спорне имовине.

Правилна је и одлука о трошковима поступка јер је иста донета у складу са правилном применом одредби члана 153. став 1, члана 154. и члана 161. ст. 1. и 2. ЗПП.

Имајући у виду напред изнето, на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић